

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 15P/50/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7123213696
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivana Hanuščaková
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2023:7123213696.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudkyňou Mgr. Ivanou Hanuščakovou vo veci starostlivosti súdu o mal. A. B., nar. XX.X.XXXX, zast. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, Dlhý rad 17, dieťaťa matky C. B., nar. XX.X.XXXX, trv. bytom D., E. XXXX/XX, naposledy bytom F. G. H., okres Košice-okolie, t.č. na neznámej adrese a otca neuvedeného, o vyslovenie osvojiteľnosti maloletého, takto

rozhodol:

Súd v y s l o v u j e, že u maloletého A. B., nar. XX.X.XXXX sú splnené podmienky osvojiteľnosti a maloletý je o s v o j i t e ľ n ý.

Účastníkom nepriznáva nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Predmetom konania je splnenie podmienok osvojiteľnosti u mal. A. B., nar. XX.X.XXXX na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice. Návrh bol odôvodnený tým, že spisová dokumentácia rodiny je Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov vedená od roku 2011 z dôvodu hlásenia Fakultnej nemocnice s poliklinikou I. J. v K., že matka nerešpektuje hygienické a režimové zásady v nemocnici, nerešpektuje zdravotnícky personál a žije tŕlavým spôsobom života. Matka maloletého sa istý čas zdržiavala v obci Chminianske Jakubovany s otcom maloletej B. B., nar. XX.XX.XXXX, B. L.. Maloletá bola prepustená do starostlivosti matky, ale pre opakované hospitalizácie a zanedbávanie starostlivosti zo strany rodičov bola maloletá neodkladným opatrením č. k. 36P/12/2012 zo dňa 31.12.2012 umiestnená do Centra pre deti a rodiny Prešov. Rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 25P/155/2012 zo dňa 18.06.2012 bola maloletá zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starým rodičom D. L. a J. L.. Matka sa o maloletú nezaujíjala, žila tŕlavým spôsobom života. Rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 27P/167/2017 zo dňa 06.03.2018 boli maloletej B. ustanovení starí rodičia za poručníkov a matka bola pozbavená rodičovských práv a povinností k maloletej. Z družobného pomeru s A. M. pochádzajú maloletí C. B., nar. XX.XX.XXXX, ktorú pár týždňov po na narodení dala do hniezda záchrany z dôvodu, že o maloletú nechcela starať a A. B., nar. XX.XX.XXXX. Uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 20P/18/2020 zo dňa 01.10.2020 právoplatným dňa 17.10.2020 bolo rozhodnuté, že matka C. B. je povinná odovzdať maloletého do starostlivosti Centra pre deti a rodiny F., K. XXXX/XX. Istý čas sa matka s maloletým žila v zariadení Domu Charitas Božej prozreteľnosti v Liptovskom Mikuláši. V zariadení boli zistené nedostatky v starostlivosti o maloletého, nevenovala mu dostatočnú pozornosť a vulgárne mu nadávala. Matka nebola schopná hospodáriť s financiami. Požívala alkoholické nápoje a nemala rozvinuté rodičovské zručnosti. Nerešpektovala pravidlá v Dome Charitas. Počas pobytu v zariadení matka sa chcela presťahovať k svojej matke I. B. do Kráľovského Chlmca. Úrad práce v spolupráci s Mestom Kráľovský Chlmec zistil, že stará matka maloletého I. B. kategoricky odmieta návrat svojej dcéry s maloletým danielom do jej domácnosti. Rozsudkom Okresného súdu Humenné č. k. 10P/243/2021 zo dňa 26.10.2021, právoplatným dňa 26.11.2021 bola u maloletého dieťaťa nariadená ústavná starostlivosť v Centre pre deti a rodiny Snina. Sociálnym

zisťovaním v domácnosti matky bolo zistené, že matka sa už dlhodobo nezdržiava v domácnosti svojho druhu pána D. L.. Ako uviedla susedka, matka maloletého dieťaťa odišla od svojho druhu a aktuálne sa túla po meste Košice. Presnú adresu nevedela uviesť. Dňa 02.08.2023 bol tunajší úrad telefonicky kontaktovaný Obecným úradom Sady nad Torysou, kedy bolo oznámené, že matka maloletého dieťaťa sa už v obci nezdržiava. Údajne sa zdržiava meste Košice. Presnou adresou obecný úrad nedisponuje. Zo správy zariadenia vyplýva, že maloleté dieťa je umiestnené v profesionálnej náhradnej rodine. Je žiakom materskej školy v obci N.. V kolektíve detí je dominantný. V prítomnosti dospelých sa snaží tváriť dôležite. V hrubej motorike oproti rovesníkom mierne zaostáva. V jemnej motorike je veľmi šikovný a napreduje. Slovná zásoba u maloletého dieťaťa je bohatá. S dospelými s ktorými je dlhšie v kontakte sa rád rozpráva, komunikuje na úrovni staršieho dieťaťa. Vie si zapamätať a prerozprávať časť príbehu. Na svoj vek je chápvavý, porozumie a vykoná pokyny. Rád skúma nové veci. Medzi jeho záujmy toho času patrí kreslenie, hranie, pozeranie rozprávok a vzdelávacích programov. Zariadenie neeviduje kontakty matky s maloletým dieťaťom od mesiaca január 2023. Centrum pre deti a rodiny Snina a oznámilo tunajšiemu úradu, že u maloletého dieťaťa boli splnené podmienky osvojiteľnosti podľa § 102 ods. 1 písm. a) zákona o rodine.

2. Matka maloletého sa k veci nevyjadřila.

3. Na pojednávanie nariadené na deň 7.12.2023 sa dostavili kolízna opatrovníčka. Nedostavili sa navrhovateľ a matka (u ktorej sa predpokladá doručenie predvolania na pojednávanie), svoju neúčast' neospravedlnili, ani nežiadali o odročenie pojednávania. Preto súd v súlade s ustanovením § 180 CSP vec prejednal a rozhodol v ich neprítomnosti s prihliadnutím na obsah spisu a vykonané dokazovanie.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením vyjadrení kolízneho opatrovníka a oboznámením v spise pripojených listinných dôkazov (tak ako to vyplýva zo zápisnice o pojednávaní : zo spisu sp. zn. 15P/50/2023 - návrhom s prílohami, zo spisu 15P/51/2023 - návrhom s prílohami, správou kolízneho opatrovníka, obsahmi spisov Okresného súdu Humenné sp. zn. 10P/243/2021 a sp. zn. 2P/32/2021, Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 20P/32/2021, sp. zn. 20P/18/2022, sp. zn. 1P/57/2021, Okresného súdu Košice - okolie sp. zn. 18P/67/2021) a zistil tento skutkový stav veci:

5. Zo správy kolízneho opatrovníka súd zistil, že šetrením bolo zistené, že matka dieťaťa dlhodobo nežije na udávanej adrese. Tunajšie oddelenie nevedie dokumentáciu maloletého dieťaťa. Disponujeme informáciou z roku 2020, kedy tunajšie oddelenie kontaktovala Spišská katolícka charita z dôvodu zanedbávania starostlivosti matky o maloleté dieťa. V tom čase boli zistené nasledovné informácie: Maloletý A. B., nar. XX.X.XXXX pochádza zo vzťahu matky C. B., a otcovstvo k dieťaťu nie je uvedené. Matka spolu s dieťaťom dlhodobo žila v spoločnej domácnosti, v chatrči v Chminianskych Jakubovanych 214 so svojim bývalým druhom A. M., ktorý by mal byť údajným otcom mal. dieťaťa. V mesiaci apríl 2020 bola s dieťaťom ubytovaná v Spišskej katolíckej charite, dom Charitas Božej prozreteľnosti, nocľaháreň, Borbisova 1126/7, Liptovský Mikuláš. Spišská katolícka charita tunajšie oddelenie kontaktovala dňa 10.8.2020 s oznámením, že starostlivosť o dieťa je zo strany matky zabezpečovaná na zlej úrovni. Dieťa boli ochotné ponechať v nocľahárni až do doby vydania neodkladného opatrenia. Následne uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k 20P/18/2020 zo dňa 1.10.2020 bolo rozhodnuté, že matka C. B. je povinná odovzdať maloletého do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Snina, Partizánska 1057/21. V O. F. je umiestený doposiaľ. Podľa vtedajších informácií / Správa UPSVaR Prešov, správa mesta Kráľovský Chlmec, informácie ÚPSVaR Bardejov, / v minulosti matka dieťaťa bola viackrát vo výkone trestu odňatia slobody za krádeže, naposledy v roku 2017. Žila túlavým spôsobom života, žobrala po obchodných domoch, citové vydierala, aby tak získala peniaze a ubytovanie. Často striedala zariadenia núdzového bývania, v ktorých nerešpektovala pravidla dané jednotlivými zariadeniami. Matka sa nechcela vrátiť do rómskej osady k druhovi do O. I., ktorý požíval omamné látky a bol v zlom zdravotnom stave. Mala s nim konfliktné vzťahy, ako aj s ďalšími členmi rodiny. Rómsku osadu Chminianske Jakubovany často opúšťala bez syna, starostlivosť o dieťa zabezpečovala matka jej bývalého druhu a to až do doby, kedy matka s dieťaťom ušla z osady na neznáme miesto. Bola bez prístrešia, bola bezdomovkyňa. Matka je mentálne a sociálne na nižšej úrovni. Zlyhávajú u nej rodičovské funkcie. Rodičia ju odmietali, nepriali si, aby sa k nim vrátila do domácnosti z dôvodu jej neusporiadaného spôsobu života. Matka jej bývalého druhu odmietala zabezpečovať náhradnú osobnú starostlivosť o dieťaťa. Z návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice je zrejme, že matka si neupravila pomery, je pobyt je neznámy a o dieťa

v CDR Snina dlhodobu neprejavujú žiaden záujem. Preto z uvedených dôvodov navrhuje návrhu vyhovieť.

6. Súd sa oboznámil :

1/ s rozhodnutiami súdov (a obsahmi spisov) : najmä uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 20P/18/2020 zo dňa 01.10.2020 a rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. 10P/243/2021 zo dňa 26.10.2021, právoplatným dňa 26.11.2021, ktorým bola u maloletého dieťaťa nariadená ústavná starostlivosť v Centre pre deti a rodiny Snina,

2/ rodným listom maloletého,

3/ podaním Centra pre deti a rodiny Snina zo dňa 12.7.2023, že o mal. Daniela matka ani nikto z príbuzných od jej posledného telefonického kontaktu dňa 12.1.2023 neprejavili k 12.7.2023 záujem, nekontaktovali ho ani osobne ani telefonicky.

7. Na pojednávaní dňa 7.12.2023 kolízna opatrovníčka uviedla, že matka sa vôbec nekontaktuje s dieťaťom, je na neznámom mieste, je bezdomovkyňa, strieda partnerov, nemá vôbec rodičovské zručnosti starať sa o dieťa. Má viac detí a ani o tie ďalšie sa nestará, sú v náhradnej osobnej starostlivosti a v osvojení. Ani jej matka nechce, aby dcéra s deťmi prišla k nej bývať. Matka bola viackrát vo výkone trestu. Momentálne nevedia, kde sa zdržiava. Preto navrhuje, aby súd vyslovil osvojiteľnosť u maloletého a aby matka bola pozbavená rodičovských práv.

8. Podľa § 137 ods. 1 zák. č. 161/2015 Z.z. (CMP) návrh na začatie konania o osvojiteľnosti môže podať zákonný zástupca dieťaťa, u ktorého sú splnené predpoklady na osvojenie podľa predpisov rodinného práva, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo zariadenie, v ktorom je dieťa umiestnené.

9. Podľa § 138 ods. 1 CMP účastníkmi konania o osvojiteľnosti sú navrhovateľ, dieťa a jeho rodičia.

10. Podľa § 102 Zákona o rodine (zák. č. 36/2005 Z.z., ZR) :

(1) na osvojenie nie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa ani súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak

a) počas najmenej šiestich mesiacov neprejavovali skutočný záujem o maloleté dieťa najmä tým, že ho nenavštevovali, neplnili si pravidelne a dobrovoľne vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu a nevynaložili úsilie upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka, alebo

b) počas najmenej dvoch mesiacov po narodení dieťaťa neprejavili o dieťa žiadny záujem, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka, alebo

c) je rodičom žena, ktorá požiadala o utajenie svojej osoby v súvislosti s pôrodom podľa osobitného predpisu 17b) a počas najmenej dvoch mesiacov po narodení dieťaťa neprejavila o dieťa žiadny záujem, alebo

d) dajú súhlas na osvojenie vopred bez vzťahu k určitým osvojiteľom.

(2) Osobný súhlas rodiča podľa odseku 1 písm. d) musí mať písomnú formu a musí byť uskutočnený pred súdom alebo pred orgánom sociálnoprávnej ochrany, alebo pred povereným zamestnancom orgánu sociálnoprávnej ochrany v zdravotníckom zariadení, kde sa dieťa narodilo. Odvolať súhlas možno len do času, kým maloleté dieťa nie je umiestnené na základe rozhodnutia súdu do starostlivosti budúcich osvojiteľov.

(3) Súhlas na osvojenie v prípadoch uvedených v odseku 1 dáva opatrovník, ktorý bol osvojovanému maloletému dieťaťu ustanovený v konaní o osvojenie. Na ustanovenie opatrovníka sa primerane použijú ustanovenia § 60 a 61. Funkcia opatrovníka zaniká vykonaním právneho úkonu, na ktorého účely bol ustanovený.

(4) O splnení podmienok osvojiteľnosti maloletého dieťaťa uvedených v odseku 1 rozhoduje súd na návrh orgánu sociálnoprávnej ochrany alebo aj bez návrhu.

11. Vzhľadom k tomu, že boli splnené podmienky v zmysle cit. ust. Zákona o rodine v spojení s ust. Civilného mimosporového poriadku na vyslovenie splnenia podmienok osvojiteľnosti maloletého, súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku (§ 102 ods. 1 písm. a) a ods. 4 Zákona o rodine). Ako bolo zistené matka nezabezpečuje starostlivosť o maloletého A., keďže je umiestnený v ústavnej starostlivosti v Centre pre deti a rodiny Snina. Rovnako sa o maloletého nezaujíma, nekontaktuje ho, ako bolo uvedené od januára 2023. Matka zanedbávala starostlivosť o maloletého

dlhodobo, aj počas jej pobytov v rôznych charitatívnych zariadeniach. V dôsledku uvedeného jej bolo dieťa odňaté a umiestnené v sociálnom zariadení, v Centre pre deti a rodiny Snina, kde mu je poskytovaná adekvátne starostlivosť v profesionálnej náhradnej rodine.

12. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresný súd Bardejov v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje,
- e) podpis,
- f) spisová značka tohto konania (§ 127 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie odvolania na trovy toho, kto odvolanie podal.